

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6721200723
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2021:6721200723.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Cvengovou, v právnej veci starostlivosti o maloletú S. G., D.. XX. XX. XXXX, bytom ako navrhovateľka, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky Ž. G., D.. XX. XX. XXXX, H. N. R., toho času bytom C., W. H. X a otca M. B., D.. XX. XX. XXXX, H. N. R., A. X, o návrhu starej matky maloletej I. B., D.. XX. XX. XXXX, H. N. R., A. X, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Banská Bystrica, o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd maloletú S. G., D.. XX. XX. XXXX zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky I. B.A., D.. XX. XX. XXXX, ktorá je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú a je oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

Matka je povinná prispievať na výživu maloletej S. G., D.. XX. XX. XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej S. G., D.. XX. XX. XXXX výživným vo výške 50,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Týmto zároveň dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 18P/24/2016-46 zo dňa 25. 01. 2017 vo výroku o výchove a výžive maloletej S. G., D.. XX. XX. XXXX.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom podaným pôvodne na Okresný súd Zvolen dňa 19. 02. 2021 domáhala zverenia maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti a určenia vyživovacej povinnosti každému z rodičov vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia. Zároveň sa domáhala aj nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd maloletú dočasne do rozhodnutia vo veci samej odovzdal do jej osobnej starostlivosti a obidvom rodičom určil vyživovaciu povinnosť vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen. Svoj návrh odôvodnila tým, že maloletá je jej vnučkou nachádza sa v dočasnej starostlivosti Detského centra Slovensko, K. Sidora 134, Ružomberok z dôvodu, že ju matka nezvládala, nemá o ňu záujem. Otec maloletej nepracuje ani nemá podmienky, aby mohol zabezpečovať starostlivosť o maloletú, nakoľko býva s rodičmi. Má záujem sa o maloletú postarať, vytvoriť jej vhodné podmienky pre ďalší život, aby mohla maloletej zabezpečovať aj zdravotnú

starostlivosť a aby nebol ohrozený jej život, výchova a výživa. K návrhu pripojila potvrdenie o svojom zdravotnom stave od MUDr. Pločica zo dňa 19. 02. 2021 s tým, že nie je dispenzarizovaná v odbornej ambulancii, je zdravotne spôsobilá starať sa o dieťa a výpis z registra trestov.

2. Okresný súd Zvolen uznesením sp. zn. 6P/7/2021 zo dňa 23. 02. 2021 preniesol príslušnosť na tunajší súd.

3. Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 37P/31/2021-45 zo dňa 25. 03. 2021 zrušil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/8/2021-31 zo dňa 01. 02. 2021 v celom rozsahu a Detskému centru Slovensko, K. Sidora 134, Ružomberok uložil povinnosť odovzdať maloletú dočasne do starostlivosti navrhovateľky a rodičov zaviazal prispievať dočasne na výživu maloletej výživným vo výške 30,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, počnúc dňom doručenia rozhodnutia. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/8/2021-31 zo dňa 01. 02. 2021 bola maloletá dočasne odovzdaná do starostlivosti Detského centra, K. Sidora 134, Ružomberok, a to najdlhšie na 3 mesiace odo dňa umiestnenia z dôvodu diagnostikovaných psychiatrických ochorení, emočných a behaviorálnych porúch, ktoré si vyžadovali individuálny prístup k maloletej v škole i domácom prostredí, pričom predchádzajúce poskytnuté odborné poradenstvá matke i maloletej nespĺnili účel, neprišlo k náprave vzájomného vzťahu matky a maloletej, matka nezmenila výchovné pôsobenie, u maloletej naďalej pretrvávalo nevhodné správanie, nerešpektovanie matky, klamanie, túlanie sa, opúšťanie domácnosti s tým, že v detskom centre mala byť zrealizovaná odborná diagnostika a poskytnutá komplexná odborná pomoc maloletej. Zo správy z detského centra vyplynulo, že bola vypracovaná psychologická diagnostika maloletej, kde bolo vyhodnotených, že maloletá má nižšie pozitívne sebahodnotenie, značnú anxiétu v prežívaniach a situáciách, v ktorých jej hrozí neúspech a zlyhanie, potrebuje zažiť vzťahy, ktoré jej zaručujú spoľahlivosť, istotu bez napätia a konfliktov. Maloletá má náhľad na aktuálnu situáciu, spolupracuje, bližšie je citovo naviazaná na starú matku zo strany otca, s ktorou je v pravidelnom kontakte, pričom o rodine biologickej matky sa vyjadrovala negatívne. Negatívne sa vyjadrovala aj vo vzťahu k otcovi. Detské centru poznamenalo, že pre ďalší pozitívny, osobnostný vývin maloletej je dôležité, aby vyrastala v rodine so svojimi blízkymi z dôvodu zachovania identity a rodinných väzieb. Je preto potrebné, aby boli vytvorené dobré vzťahy v rodine so vzájomným rešpektovaním, nakoľko u maloletej sa prejavili tendencie osamostatniť sa. Detské centrum poukázalo, že považuje za vhodné ukončiť diagnostický pobyt a dočasne zveriť maloletú do starostlivosti starej matky.

4. Zo správy zo šetrenia rodinných pomerov od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen zo dňa 09. 12. 2021 vyplýva, že navrhovateľka spolu s manželom obývajú 5-izbový byt, ktorý je v ich vlastníctve. Navrhovateľka má zverené v náhradnej starostlivosti ďalšie 2 maloleté deti B. W. V. M.. Je zamestnaná na polovičný pracovný úväzok ako kuchárka, manžel pracuje v tlačiarňach v Krupine s mesačným príjmom 600,- €. Navrhovateľka poberá opakovaný príspevok k náhradnej starostlivosti na maloletú S. vo výške 169,- € a obidvaja s manželom poberajú opakovaný príspevok k náhradnej starostlivosti na maloletého Damiána vo výške 229,- €, maloletého Jakuba vo výške 229,- € a prídavky na 3 maloleté deti. Mesačné výdavky na domácnosť uviedli 200,- € nájomné a inkaso, spotrebný úver 250,- €, 20,- € mobil, TV internet. Maloletá S. navštevuje 7. ročník základnej školy vo Zvolene, dosahuje podpriemerné výsledky. Maloletá sa v škole často správa neprimerane voči autoritám, neplní si dostatočne školské povinnosti, pričom danú situáciu rieši navrhovateľka prostredníctvom psychologickej podpory. Maloletá má pediatričku vo Zvolene, je zdravá. Od novembra 2021 navštevuje maloletá Referát poradensko-psychologických služieb na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, je naplánované aj psychiatrické vyšetrenie maloletej u MUDr. Šoltýsovej, od decembra 2021 budú v rodine vykonávané aj opatrenia prostredníctvom CDR Trnava. Šetrením rodinných pomerov v starostlivosti navrhovateľky neboli zistené žiadne nedostatky, táto má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti a výchovy o maloletú. Otec sa o maloletú zaujíma, pravidelne navštevuje domácnosť starých rodičov, pracuje na dohodu o brigádnickej činnosti v Tesco Zvolen, prispieva finančne na maloletú aj nad rámec výživného. nemá však dostatočné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o deti, pričom súhlasil so zverením maloletej do náhradnej starostlivosti starej matky.

5. Súd podľa § 180 CSP konal a rozhodol v neprítomnosti otca, ktorý v písomnom vyjadrení ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní z dôvodu, že sa doma nezdržiava, súhlasil so zverením maloletej do starostlivosti navrhovateľky. Súd otcovi doručoval písomnosti v zmysle § 106 CSP.

6. Navrhovateľka na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu. Uviedla, že dôvodom podania tohto návrhu je to, že je stará mama maloletej a bolo jej ľúto, že maloletá sa nachádzala v centre v Ružomberku, chcela si ju zobrať k sebe. V súčasnosti je správanie maloletej rôzne, robí si čo chce, ide von, nepovie kde ide, asi 3x ušla za mamou. Aj keď maloletej pohrozí ústavným zariadením, maloletá povie že jej to je jedno, potom povie že chce ísť naspäť k mame. Naposledy, keď ušla k mame, išla tam taxíkom, ktorý jej zaplatila mama. Podľa jej názoru je však správanie maloletej v súčasnosti lepšie ako keď bola u matky. Situáciu maloletej rieši aj v spolupráci s úradom práce vo Zvolene kde chodia na poradenstvo, taktiež navštevujú aj psychologickú poradňu, kde boli už 2x. Poukázala, že zvládne výchovu maloletej aj za pomoci odborného poradenstva. Chce maloletej pomôcť, dať ju nejako dokopy. Podľa jej názoru ju maloletá viac rešpektuje ako svoju mamu, nemôže si u nej toľko dovoliť. Maloletej bolo ozrejmene, že ak sa jej správanie nezmení, opätovne pôjde do ústavu. Podľa jej názoru maloletá vyžaduje aj psychiatrickú intervenciu. Má určený termín psychiatrického vyšetrenia na marec 2022, na psychologické vyšetrenie ju objednali na január 2022. Uviedla, že maloletá je v jej domácnosti už rok, predtým navštevovala jej domácnosť aj cez prázdniny, pozná jej domácnosť. Maloletá má teraz 14 rokov, navštevuje 7. ročník základnej školy vo Zvolene, kde sa platilo ZRPŠ, školské pomôcky na začiatku roka 60,- €, v škole sa nestravuje. Nemá žiadny záujmový krúžok. Nenavštevuje špecializovanú ambulanciu ani neužíva pravidelne lieky. Navrhovateľka uviedla, že rodičia posielajú výživné, ktoré maloletej poskytuje. V prípade, ak sa maloletá zle správa, nedá jej nič. Rodičia prispievajú na výživu maloletej v zmysle rozhodnutia. Matka sa o maloletú zaujíma, sú spolu v kontakte aj telefonicky, maloletá matku navštevuje. Otec je tiež s maloletou v kontakte, pracuje v Bratislave, niekedy aj vo Zvolene. Nevedela uviesť, aký má otec maloletej príjem, nie je stabilný, týždeň robí, potom je zase doma. Syn má okrem maloletej ešte 2 ďalšie maloleté deti, ktoré má ona v náhradnej starostlivosti. Podľa jej názoru je medzi ňou a maloletou vytvorená citová väzba, maloletá sa k nej aj pritulí, objíme ju. Uviedla, že z dôvodu opatrení Covid-19 nemá v súčasnosti žiadny príjem, nakoľko majú zatvorenú prevádzku v gastronómii, v súčasnosti je aj PN, ale o dávky ešte nepožiadala. Žije v spoločnej domácnosti s manželom, ktorého príjem je zhruba 700,- € mesačne. Manžel súhlasil s tým, aby si maloletú zobrala do náhradnej starostlivosti, tiež nechce, aby maloletá išla naspäť k matke. Poberá príspevky pre deti v náhradnej osobnej starostlivosti na maloletú a ďalšie dve deti, ktoré sú deťmi otca maloletej. Bývajú v 3-izbovom byte spolu s manželom a 3 maloletými deťmi. Maloletá tam má svoj priestor, s ostatnými vychádza dobre. Uviedla, že nemá záznam v registri trestov ani priestupky. Má plnú spôsobilosť na právne úkony, zdravotné obmedzenia nemá, spory ani nehody so susedmi nemá žiadne. Navrhla, aby výživné na maloletú bolo posielané na účet príslušného úradu práce.

7. Matka na pojednávaní súhlasila s návrhom. Potvrdila, že maloletá je v starostlivosti starej matky zhruba jeden rok, o maloletú je u navrhovateľky dobe postarané, je medzi nimi vytvorená aj citová väzba. Podľa jej názoru maloletá viac rešpektuje navrhovateľku ako ju. Potvrdila, že maloletá ušla od navrhovateľky, ale bolo to z dôvodu, že išla s nejakou kamarátkou, ktorá bola opitá a túto išla odvieť na Mičinú, potom následne taxíkom prišla k nej, tento taxík zaplatila ona. Maloletá takto ušla asi 2x. Predtým ušla od navrhovateľky niekedy cez prázdniny, keď sa pohádali. Uviedla, že býva v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve priateľovho otca, býva tam spolu s priateľom, jeho otcom a 2 ich maloletými deťmi. Podľa jej názoru by v súčasnosti výchovu maloletej nezvládla. S maloletou je v kontakte osobne i telefonicky, maloletá chodí do jej domácnosti, príde aj na sviatky. Prispieva na výživu maloletej vo výške 30,- € mesačne. Jej príjmom je len rodičovský príspevok, prídavky na 2 deti. Má vyživovaciu povinnosť k ďalším dvom maloletým deťom. Poukázala, že s maloletou bola aj na psychiatrickom vyšetrení pred 4 rokmi, kde jej bolo diagnostikované ADHD, užívala vtedy aj lieky.

8. Opatrovník maloletej na pojednávaní odporučil návrhu navrhovateľky vyhovieť a rodičov zaviazat' prispievať na výživu maloletej. Poukázal, že navrhovateľka spĺňa všetky zákonné i osobnostné predpoklady pre realizáciu náhradnej osobnej starostlivosti. V jej starostlivosti o maloletú neboli zistené žiadne nedostatky, pričom manžel navrhovateľky súhlasí so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, rovnako tak aj obidvaja rodičia. Maloletá má v domácnosti navrhovateľky vytvorené sociálne zázemie. Je medzi nimi aj emocionálna väzba, pričom navrhovateľka má naplánované s maloletou aj odborné psychiatrické vyšetrenie. Sociálnym šetrením aj v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen bolo zistené, že ani jeden z rodičov nateraz nie je schopný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú z dôvodu nedostatočných sociálnych pomerov, i rodičovských kapacít.

9. Prokurátor na pojednávaní odporučil návrhu navrhovateľky vyhovieť z dôvodu, že matka doposiaľ riadne nezvládala výchovu maloletej, pričom skutočnosť nedostatočnej výchovy matky vo vzťahu k

maloletej sú predmetom začatého trestného konania, ktoré doposiaľ nie je ukončené. Otec maloletej taktiež toho času nie je schopný zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletú, nemá vytvorené vhodné podmienky, pričom obidvaja rodičia súhlasili s návrhom navrhovateľky. Poukázal na to, že napriek súčasnému problémovému správaniu maloletej, navrhovateľka má záujem o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, má záujem aj snahu tieto problémy maloletej riešiť, čo preukázala aj svojim aktívnym konaním. Je medzi nimi vytvorená citová väzba, maloletá pozná prostredie navrhovateľky, pričom je potrebné uprednostniť rodinné prostredie, ktoré maloletá pozná pred ústavnou starostlivosťou. Výšku výživného rodičov ponechal na úvahe súdu.

10. Z opatrovaneckého spisu maloletej vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 8P/135/2008-20 zo dňa 05. 12. 2008, právoplatným dňa 17. 12. 2008 bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola určená povinnosť prispievať na výživu maloletej. Následne Okresný súd Zvolen rozsudkom sp. zn. 5P/453/2009-107 zo dňa 01. 03. 2010 právoplatným dňa 16. 06. 2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16CoP/21/2010-145 zo dňa 27. 05. 2010 zveril maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke Lenke Kučerovej a rodičom určil výživné v zákonom stanovenej minimálnej výške. Rozsudkom Okresného súdu Zvolen 7P/16/2014 - 57 zo dňa 22. 04. 2015, právoplatným dňa 02. 06. 2015 súd udelil súhlas za otca maloletej na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej na priezvisko „Krajčiová“. Ohľadom zverenia maloletej následne Okresný súd Zvolen rozsudkom sp. zn. 18P/24/2016-46 zo dňa 25. 01. 2017, právoplatným dňa 01. 02. 2017 opätovne zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky a otcovi určil povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným v sume 50,- € mesačne. Zo zápisnice z pojednávania v konaní súd zistil, že maloletá z dôvodu zdravotných problémov, porúch správania a vnímania bola umiestnená dobrovoľne v liečebno výchovnom sanatóriu v Ľubochni. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/8/2021 - 31 zo dňa 01.02.2021, bola rodičom maloletej uložená povinnosť odovzdať maloletú dočasne do starostlivosti detského centra, pričom dobu trvania neodkladného opatrenia súd určil najdlhšie na 3 mesiace odo dňa umiestnenia maloletej v zariadení na výkon rozhodnutia. V odôvodnení uznesenia súd konštatoval, že maloletej boli diagnostikované ochorenia z psychiatrického spektra, porucha pozornosti, emočné a behaviorálne poruchy, porucha školských schopností, ktoré si vyžadujú individuálny prístup v škole, ako i v domácom prostredí. Poskytnuté poradenstvá matke i maloletej nespĺnili účel, neprišlo k náprave vzájomného vzťahu matky a maloletej, matka nezmenila výchovné pôsobenie, u maloletej pretrvávalo nevhodné správanie, nerešpektovanie matky, klamanie, túlanie, opúšťanie domácnosti. V zariadení na výkon rozhodnutia mala byť maloletej zrealizovaná odborná diagnostika a poskytnutá komplexná odborná pomoc. Maloletá bola umiestnená v zariadení 10. 02. 2021. Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 37P/31/2021-45 zo dňa 25. 03. 2021 zrušil uznesenie sp. zn. 37P/8/2021 - 31 zo dňa 01.02.2021, maloletú dočasne odovzdal do osobnej starostlivosti navrhovateľky - starej matky a rodičov zaviazal prispievať na výživu maloletej každého zvlášť sumou 30,- € mesačne k rukám starej matky.

11. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen oznámil, že navrhovateľka, ani jeden z rodičov nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Navrhovateľka poberá prídavky na 3 deti vo výške 76,50 €. Matka poberá rodičovský príspevok vo výške 275,90 € a prídavky na 2 maloleté deti. Otec nepoberá žiadne štátne sociálne dávky.

12. Okresný dopravný inšpektorát oznámil, že navrhovateľka ani jeden z rodičov nie je držiteľom, ani vlastníkom motorového vozidla.

13. Mesto Zvolen oznámilo, že navrhovateľka je prihlásená na trvalý pobyt Zvolen, Pražská 5, spolu s manželom a synom.

14. Lustráciou v bankách bolo zistené, že matka nemá evidovaný žiadny bankový účet. Otec má evidovaný bankový účet v M Bank, s.a. s disponibilným zostatkom -2.330,16 €.

15. Navrhovateľka nemá evidovaný žiadny záznam v registri trestov ani v registri priestupkov.

16. Lustráciou v Sociálnej poisťovni bolo zistené, že otec je zamestnaný v spoločnosti Easy Services, s. r. o. od 01. 10. 2021, kde jeho vymeriavací základ bol 24,70 € za mesiac október 2021, úhrn poisťného 2,30 €.

17. Podľa § 45 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

18. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o

domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

20. Náhradná osobná starostlivosť ako jedna z foriem náhradnej starostlivosti prichádza do úvahy v prípadoch, kedy rodičia nezabezpečujú, alebo nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby ako rodiča je v záujme maloletého dieťaťa. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti má zabezpečiť výchovu maloletého dieťaťa v čo najprirodzenejšom rodinnom prostredí.

21. Vykonaným dokazovaním v danej veci má súd preukázané, že maloletá pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti, pričom maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky, následne do náhradnej osobnej starostlivosti a naposledy v roku 2017 opätovne do osobnej starostlivosti matky. Nakoľko matka nezvládala výchovu maloletej, táto vykazovala problémové správanie, neodkladným opatrením bola rodičom maloletej uložená povinnosť odovzdať maloletú do starostlivosti detského centra, kde mala byť vykonávaná diagnostika maloletej a poskytnutá odborná pomoc. Zhruba po mesiaci na základe nariadeného neodkladného opatrenia v priebehu konania bola maloletá dočasne odovzdaná do starostlivosti navrhovateľky, v ktorej sa nachádza doposiaľ, a to vzhľadom na prežívanie maloletej, potrebu výchovy v čo najprirodzenejšom rodinnom prostredí, prežívanie maloletej i závery diagnostického pobytu. Navrhovateľka je stará matka maloletej zo strany otca. Maloletá jej domácnosť pozná, je na ňu zvyknutá. Vzhľadom na pretrvávajúce výchovné problémy s maloletou, za účelom úpravy správania maloletej, keď je navrhovateľka pre maloletú najväčšou autoritou, ktorú v súčasnosti vie rešpektovať, táto dohliada aj na plnenie jej školských povinností, zdravotnú starostlivosť, s maloletou absolvuje aj poradenský proces, zabezpečila maloletej aj ďalšie odborné vyšetrenia i s prihliadnutím na súhlas obidvoch rodičov, keď ani jeden z nich by v súčasnosti starostlivosť o maloletú nezvládol, je navrhovateľka osobou, ktorá dáva súdu záruku, že bude starostlivosť o maloletú zabezpečovať riadne, predovšetkým v jej záujme. Navrhovateľka spĺňa aj všetky zákonom stanovené predpoklady pre zverenie maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti, pričom na strane navrhovateľky súd nemal preukázanú žiadnu prekážku, ktorá by jej bránila v zabezpečovaní náhradnej osobnej starostlivosti o maloletú. Z uvedeného dôvodu súd s prihliadnutím aj na odporúčanie opatrovníka a prokurátora vyhovel návrhu navrhovateľky a maloletú zveril do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

22. Zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky nezaniká rodičom ich zákonná vyživovacia povinnosť. Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal z kritérií ustanovených v § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, t. j. z veku, odôvodnených potrieb maloletej, ako aj z možností, schopností a majetkových pomerov rodičov maloletej. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že maloletá má 14 rokov, navštevuje 7. ročník základnej školy, v škole sa nestravuje, do školy sa uhrádzajú bežné poplatky. Maloletá nemá žiadnu platenú záujmovú činnosť ani zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť. Navrhovateľka nie je zamestnaná v súčasnosti kvôli opatreniam Covid-19, nemá žiadny príjem, žije v spoločnej domácnosti s manželom, ktorý zabezpečuje príjem rodiny, pričom v náhradnej osobnej starostlivosti má zverenú aj ďalšie 2 maloleté deti zo strany otca. Rodičia maloletej boli už neodkladným opatrením zaviazaní prispievať na výživu maloletej, ktorú vyživovaciu povinnosť si v súčasnosti plnia, o maloletú sa zaujímajú, sú spolu v kontakte. Matka je na rodičovskej dovolenke, jej príjem je len rodičovský príspevok vo výške 275,90 €, prídavky na 2 maloleté deti vo výške 51,- €, pričom žije v spoločnej domácnosti s priateľom a má ďalšie 2 vyživovacie povinnosti na maloleté deti. Otec si brigádnicke privyrába, jeho príjem v súčasnosti pre jeho neúčast' na pojednávaní nebolo možné bližšie objasniť. Lustráciou v sociálnej poisťovni bolo zistené, že je zamestnaný, jeho vymeriavací základ za mesiac október 2021 je 24,70 €, úhrn poisťného 2,30 €. Rodičia nevlastnia nehnuteľnosti ani hnutel'né veci väčšej hodnoty. Súd na strane otca nemal preukázané ani žiadne obmedzenia objektívneho charakteru, pre ktoré by sa nemohol zamestnať, nakoľko je v produktívnom veku, vedomý si toho, že má vyživovaciu povinnosť okrem maloletej na ďalšie 2 maloleté deti. Vzhľadom na takto zistený skutkový stav zohľadňujúc vek maloletej, jej odôvodnené potreby, súd určil matke povinnosť prispievať na maloletú minimálnym zákonným výživným, ktoré je povinný plniť si každý rodič bez ohľadu na svoje osobné, majetkové pomery, t. j. v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa a

otcovi výživným vo výške 50,- € mesačne, ktoré je vzhľadom na jeho možnosti, schopnosti spôsobilý si plniť.

23. Počiatok plnenia vyživovacej povinnosti súd obidvom rodičom určil odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia, keď nadobudne zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti účinnosť. V zmysle ustanovenia § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd určil rodičom povinnosť plniť si svoju vyživovaciu povinnosť k maloletej na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, podľa miesta bydliska maloletej.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania súd v prejednávanej veci nezistil.

25. Po vyhlásení rozhodnutia, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku, sa navrhovateľka, matka, opatrovník maloletej i prokurátor vzdali práva podať odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).